

[Kjær Rasmussen.]

med tilbagevirkende kraft i al almindelighed er problematisk. Vi må undlade at stemme for dette ændringsforslag.

Så er der jo endelig de 2 ændringsforslag, der også uden for betænkningen er stillet af VS: Det er, som det blev sagt af flere ordfører her i dag, gamle kendinge, idet vi så tidligt som den 15. december sidste år fremsatte forslag om en ændring af ferieloven efter de her angivne retningslinjer. Folketinget har altså allerede én gang behandlet de fremsatte tanker om 30 dages ferie årlig for arbejdsmarkedets unge under 18 år og om forlængelse af ferien til 36 dage årlig for de arbejdere, som udfører et sundhedsfarligt og derfor helbredsnedbrydende arbejde.

Det fremgår ikke rigtig af udvalgsbetænkningen, at man har drøftet disse problemer i udvalget overhovedet, selv om jeg dog gjorde opmærksom på dem, også da vi havde disse regeringsforslag til første behandling. Den tidligere afvisning af VS-forslaget og nu igen vægringen ved at beskæftige sig med problemerne overhovedet må vi naturligvis tage som et udtryk for, at VKRS-partierne af politiske grunde mener, at forslagene er dårlige. Egentlig forstår vi da også godt, hvorfor disse partier må mene noget sådant, for forholdet er jo det, at de helt og holdent arbejder på kapitalisternes betingelser, således forstået i den aktuelle sag, at hvad arbejdsgiverne ikke vil gå med til, og hvad LO-lederne eller forhandlerne ikke stiller krav om, det vil man ikke være med til i sin lovgivning her i tinget, hvis man altså hedder V, K, R eller S.

Men problemerne består alligevel, de under 18-årige lærlinge og ungearbejdere har stadig behov for en længere afkoblingsperiode og de mennesker, som har det sundhedsfarlige arbejde, ligeså. Der er ud over hensynet til arbejdsgiverne ingen gyldig grund til at afvise vore ændringsforslag, og jeg synes da slet ikke for et parti som socialdemokratiet, der dog påstår, at det taler arbejderklassens sag.

Hanne Reintoft: Forslaget til ferielov om, at arbejdsgiverne alene kan påtvinge arbejderne ferie mellem jul og nytår i det omfang, lønmodtagerne er berettiget til mere end 18 feriedage, er, som jeg før har diskuteret med ministeren, ensidigt til arbejdsgiverens fordel. Det burde være af hensyn til arbejderens velbefindende, at han fik ferie. Men det hjælper ikke på nogens velbefindende at få ferie på et tidspunkt, der bare dikteres én udelukkende af arbejdsgiverhensyn. Vi burde kunne lovgive sådan på disse sociale områder, at arbejderens vilkår forbedres i stedet for de evindelige indgreb, der foretages herindefra til arbejdsgivernes fordel.

Man snakker og snakker, også fra regeringspartierne side, om, at arbejderne skal have større medindflydelse på virksomhederne, men hver gang vi kommer til bare den mindste smule form for medbestemmelse og demokrati — her på noget så enkelt som, at man selv kan få lov at bestemme sin ferie — ser vi reaktionen træde frem, og vi ser, at der ikke er noget som helst hold i alt det, man står og vrøvler af sig om medindflydelse. Hvis man ikke engang kan få medbestemmelse om sin ferietid, tror man så, at der er nogen, der vil tro på, at man kan få medindflydelse på virksomhedernes ledelse? Jeg synes det fremtræder så klart, hvad det er, man egentlig bare står og stikker folk ud som en dårlig undskyldning for, at de ikke får, hvad de skal have.

Jeg har fundet det rigtigt uden for betænkningen at stille forslag om forhøjede feriepengesatser. Som feriepengene er nu, dækker de kun leveomkostningerne i ferien og kan ikke dække en vis del af ferieaktiviteten. Midt i al snakken om trivsel på arbejdspladsen er det, der sker, en stærk forøgelse af arbejdstempoet. Dette forøgede arbejdstempo medfører nedslidning, det medfører træthed, og det medfører et meget stort behov for afslappet ferie, hvilket igen stiller øgede krav til de tjenesteydelser og